

Zápis z porady ředitelů a metodiků knihoven pověřených regionální funkcí

25. března 2025

Prezenčně v Krajské vědecké knihovně v Liberci

Účast:

Bc. Anna Masáková, Bc. Michal Prokop, Jana Štěpničková, Miluše Vojtíšková, Bc. Petr Hejhal, Liana Dvořáčková, Mgr. Jitka Šedinová, Mgr. Eva Macková, Bc. Andrea Danielová, Helena Frömelová, Petra Krupauerová, PhDr. Dana Petrádová, PhDr. Michaela Staňková

Program porady:

1. Výkaz a zpráva o výkonu regionálních funkcí za rok 2024
2. Zpětná vazba k předávání ocenění Nejlepší knihovna Libereckého kraje roku 2024
3. Informace k ocenění Vesnická knihovna Libereckého kraje, Knihovna roku, Městská knihovna roku, MARK a Knihovnik/Knihovnice Libereckého kraje
4. Informace k setkání zřizovatelů 22. 10. 2025
5. Informace k odbornému vzdělávání do konce roku (seminář Regionální funkce aj.)
6. Komunikační téma knihoven pro léta 2024 a 2025 – digitální gramotnost
7. Informace ke změnám v Ročním výkazu o knihovně pro rok 2025 – informace pro knihovny
8. Aktuálně z Regionálního výboru SKIP ČR
9. Informace z jednotlivých okresů
10. Různé
 - možnost metodické studijní cesty do Královéhradeckého kraje
 - e-learningový kurz Minimum obecního knihovníka v Libereckém kraji
 - obsahy výměnných fondů
 - projekt Bookstart v Libereckém kraji
 - AKS Tritius – sdílení dat knihoven v Libereckém kraji
 - časopis Čtenář – nová podoba
 - výzva Operačního programu Jana Amose Komenského – OP JAK

1) Výkaz a zpráva o výkonu regionálních funkcí za rok 2024

- Zpráva i výkaz o výkonu RF byly v termínu předány do NK a Krajskému úřadu, všem metodikům patří poděkování za spolupráci
- Zprávu je možné najít zde <https://www.kvkli.cz/pro-knihovny/regionalni-funkce-v-libereckem-kraji/zpravy-o-vykonu-regionalnich-funkci-koncepce-zapisy-z-porad>

2) Zpětná vazba k předávání ocenění Nejlepší knihovna Libereckého kraje roku 2024

- Dotaz ze strany Krajského úřadu, zda je možné uspořádat předávání ocenění dříve (spíše v říjnu a listopadu, ne až v prosinci), což by usnadnilo převedení odměn knihovnám. Dotaz projedná Regionální výbor SKIP.

3) Informace k ocenění Vesnická knihovna Libereckého kraje, Knihovna roku, Městská knihovna roku, MARK a Knihovník/Knihovnice Libereckého kraje

- Cena Vesnická knihovna Libereckého kraje:
 - Uděluje se v rámci soutěže Vesnice roku Libereckého kraje
 - Zúčastněné obce budou známy na začátku května, poté M. Staňková pošle informaci všem metodikům, jaké obce/knihovny se účastní
 - Pokud je to možné, vítězná knihovna z této soutěže může být nominována do soutěže Knihovna roku
 - V komisi soutěže Vesnice roku LK je v současné době garantkou za knihovny M. Staňková
- Soutěž Knihovna roku:
 - Pokud nevzejde nominace ze soutěže Vesnice roku Libereckého kraje, možná nominace by mohla být v okrese Semily, Obecní knihovna v Chuchelně, s velkým množstvím aktivit
- Soutěž Městská knihovna roku:
 - Za Liberecký kraj by mohly být nominovány městské knihovny ve Vratislavicích, Stráži pod Ralskem a Doksech, tato doporučení zvaží RV SKIP Libereckého kraje
- Ocenění MARK:
 - Nominace na tuto cenu vzejde v tomto roce jistě z KVK, nominace bude posuzovat komise z RV SKIP Libereckého kraje
- Ocenění Knihovník/Knihovnice Libereckého kraje roku:
 - Ocenění se bude předávat na konci tohoto roku, již teď je možné nad nominacemi přemýšlet, soutěž ale ještě nebyla vyhlášena

4) Informace k setkání zřizovatelů knihoven Libereckého kraje

- Ohledně Setkání zřizovatelů knihoven v Libereckém kraji:
 - Pilotní setkání proběhlo 10. října 2023 na Krajském úřadě Libereckého kraje, setkání se ukázalo jako nosné, bylo domluveno, že bude probíhat vždy jednou za dva roky ve spolupráci s Krajským úřadem, otevřené pro zřizovatele i knihovníky

- V tomto roce proběhne 22. října 2025 na Krajském úřadě, Krajský úřad též přislíbil zajištění občerstvení
- Program již navrhuje krajská knihovna:
 - Účast Lenka Dostálová z MZK, architektura knihoven
 - Účast Barbora Čížinská z Knihovny města Hradce Králové, projekt Bookstart
 - Účast starostka a knihovnice z Hodkovic n. M., městská knihovna v Hodkovicích je po rekonstrukci, představí ji jako příklad dobré praxe z kraje
 - Informace o vzdělávání pro knihovníky v Libereckém kraji
 - Návrh na představení regionálního SKIPU
- **Pokud byste měli jakékoli další tipy do programu, určitě napište M. Staňkové**

5) Informace k odbornému vzdělávání do konce roku 2025

- Informace ke vzdělávacím akcím krajské knihovny budou vždy včas uvedeny na obvyklé stránce <https://www.kvkli.cz/pro-knihovny/vzdelavani>
- Významné celostátní vzdělávací akce:
 - XI. workshop pro pracovníky metodických oddělení veřejných knihoven, Hradec Králové, 15.-16. 4. 2025
 - OKnA, Valašské Meziříčí, 15.-16. 4. 2025
 - Konference Spolupráce knihoven a škol II, Brno, 22. 4. 2025
 - Elektronické služby knihoven VIII., Zlín, 13.-14. 5. 2025
 - Konference Architektura knihoven, Liberec, 6. 6. 2025
 - Konference Knihovny současnosti, Jihlava, 9.-11. 9. 2025
 - Knihovna v obci aneb Co venkovské knihovny umějí a mohou XXI, Halenkovice, 24.-25. 9. 2025
 - Seminář regionální funkce, Pardubice, listopad 2025

6) Komunikační téma knihoven pro léta 2024 a 2025 – digitální gramotnost

- Digitální gramotnost jako téma českých knihoven:
 - Digitální gramotnost je celostátním tématem knihoven pro roky 2024 a 2025, téma má celostátní koordinátorku – Kamila Plisková z Městské knihovny v Praze (kontakt kamila.pliskova@mlp.cz)
 - Míra zapojení knihoven do tématu je jako vždy podle jejich možností
 - Informace je možné najít na webu <https://koncepce.knihovna.cz/>, k tématu budou probíhat online DIGI setkání pro zájemce
 - V rámci VH SKIP Libereckého kraje zde přednášela K. Plisková o tomto tématu, její prezentace bude přílohou zápisu
 - U akcí zaměřených na digitální kompetence je doporučeno používat celostátní logo Knihovny Digital, které je přílohou zápisu
 - V rámci tématu se bude více komunikovat portál Knihovny.cz
 - Knihovny mohou téma využít k propagaci všech svých digitálních služeb (e-knihy, el. zdroje aj.)

- V Libereckém kraji proběhne k tématu seminář **Digitální služby státu pro knihovníky** v průběhu roku 2025
- MPSV nabízí možnost využít programy **Jsem v kurzu** a **DIGI pro firmu**
- Ministerstvo vnitra spustilo e-learningový kurz pro knihovníky **Knihovníci jako mediátoři v šíření základních digitálních dovedností**, cílem kurzu je přispět ke zvýšení kompetencí a digitálních schopností pracovníků knihoven v souvislosti s digitalizací a modernizací
 - Kurz je rozdělen do 12 lekcí a věnuje se teoretickým znalostem i praktickým dovednostem, včetně strategií pro podporu digitální gramotnosti
 - Kurz je ukončen závěrečným testem a certifikátem
 - Kurz je dostupný zde <https://osveta.gov.cz/> spolu s dalšími kurzy pro veřejnost o DSS
- **Knihovny jsou povinny akceptovat e-Doklady od 1. 1. 2025, knihovny by již měly být připraveny s tímto zacházet** (více informací zde <https://edoklady.gov.cz/podpora-overovatelu>) V případě dotazů či nejasností je možné se obrátit na krajskou knihovnu (M. Freimuthová).

7) Informace ke změnám v Ročním výkazu o knihovně za rok 2025

- Roční výkaz o knihovně za rok 2024 – odevzdávání výkazu:
 - Pro rok 2024 otevřel NIPOS nově možnost elektronického sběru dat pro profesionální knihovny; je zatím pouze na pověřených knihovnách, zda tuto možnost knihovně povolí či nikoli
 - Do budoucna se počítá s účastí všech profesionálních knihoven, data by si měly vkládat samy
 - Problémy, které se v souvislosti s tím objevily:
 - Knihovny z webináře mylně nabyly dojmu, že mohou odevzdávat výkaz až do 10. března
 - Metodikům přibyla práce s informováním a kooperací s městskými knihovnami
 - Městské knihovny v některých případech nechtěly dodat výkaz ve formátu Kult Excel, protože jim to přišlo jako zbytečná práce
 - Také problémy s ekonomickými údaji za knihovny
 - **Mezi metodiky panuje soulad spíše s tím, že do budoucna by toto měla být možnost pro knihovny, nikoli povinnost**
 - **M. Staňková bude vše z toho dotazovat na setkání krajských metodiků v dubnu v Českých Budějovicích**
- Roční výkaz o knihovně za rok 2025
 - Výkaz s vyznačenými změnami bude přílohou zápisu
 - Zásadní změnou je odstranění řádku 0318 Prolongace, což se odrazí snížením celkového počtu výpůjček – bude nutné se argumentačně na toto připravit
 - Zásadní změnou projde také oddíl VI. Pracující osoby a dobrovolníci, bude nutné s touto evidencí počítat již od začátku roku 2025, nově oddíl vypadá takto:

VI. PRACUJÍCÍ OSOBY A DOBROVOLNÍCI			
		Č. ř.	Celkem
a		1	2
Zaměstnanci v pracovním poměru (fyzické osoby) k 31.12.		0601	Nový řádek
Zaměstnanci v pracovním poměru (přepočtený stav) ⁷		0602	
v tom	odborní	VŠ knihovnického směru	0603
		VOŠ knihovnického směru	0604
		VŠ ostatní	0605
		VOŠ ostatní	0606
		SŠ knihovnického směru	0607
		SŠ ostatní	0608
		ostatní	0609
	Osoby pracující na základě některé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (DPP, DPČ) ⁸		0610
Hodin odpracovaných osobami na základě DPP, DPČ		0611	Nový řádek
Osoby v jiném než pracovním poměru (OSVČ, smlouvy o dílo aj.) ⁹		0612	Nový řádek
Hodin odpracovaných osobami v jiném než pracovním poměru		0613	Nový řádek
Pracující osoby celkem (součet ř. 0601, 0610, 0612)		0614	Nový řádek
Dobrovolných pracovníků		0615	
Hodin odpracovaných dobrovolnými pracovníky ročně		0616	

- M. Staňková zašle Roční výkaz s výčtem změn ve zprávě pro obsluhované knihovny, aby s touto povinností počítaly

8) Aktuálně z Regionálního výboru SKIP Libereckého regionu

- 18. března 2025 proběhla valná hromada SKIP Libereckého kraje, byl zvolen regionální výbor na období 2025 až 2028, předseda, místopředseda a dozorčí komise (více zde <https://www.skipcr.cz/regiony/07-liberecky-region/aktualne/probehla-valna-hromada-skip-libereckeho-kraje-0>)
- V roce 2025 by měl SKIP Libereckého kraje organizovat tyto plánované akce:
 - Inspiruj se – seminář pro knihovníky v rámci projektu Bookstart: S knížkou do života, 21. ledna 2025 - již proběhlo
 - Regionální valná hromada SKIP Libereckého kraje, 18. března 2024 – již proběhlo
 - 12. valná hromada SKIP spojená s odbornou konferencí (pořádá SKIP ČR a SKIP Libereckého kraje ve spolupráci s TU v Liberci), 5. - 6. června 2025
 - Studijní cesta podle domluvy, podzim 2025
 - Setkání knihovníků Libereckého kraje, prosinec 2025
- Plánuje se též propagace SKIP – např. letáček, výhody pro individuální členy
- Z činnosti Klubka – Klubu dětských knihoven Libereckého kraje:
 - Projekt Sdílej s námi LK pokračuje putovní výstavou; aktuálně v Jablonci nad Nisou

2024		
červenec	Městská knihovna Semily	SM
srpen	Dům přírody, Dolánky u Turnova	SM
září	Turnov	SM
říjen	Česká Lípa	ČL
listopad	Doksy	ČL
prosinec	Doksy	ČL
2025		
leden	Kulturní dům Sever, Cvikov	ČL
únor	<i>neobsazeno</i>	
březen	Jablonec nad Nisou	JBC
duben	Železný Brod	JBC
květen	Jablonné v Podještědí	LBC
červen	Frýdlant	LBC
léto	?	

- **Setkání v roce 2025: on-line 27.5.** (poprosíme o propojení přes Zoom); dopolední program – novinky ze světa dětských knihoven, Mozkový Trust; Inspiromat: letní aktivity knihoven – co máte v plánu? Host: Pavel Rada, psycholog a sociální pracovník: Děti v pubertě; podzim **předběžně 23.9. v MěK Doksy**, téma: venkovní aktivity knihoven

9) Aktuální informace z okresů

• Česká Lípa:

- Po rekonstrukci knihovny v Brništi byla od nového roku 2025 zrušena pobočka ve Velkém Grunově.
- Nové knihovnice nastoupily v knihovnách – Sloup v Čechách, Slunečná a Sosnová a jsou to zaměstnanci úřadu.
- Od podzimu probíhá rekonstrukce Městské knihovny Kamenický Šenov, v brzké době budeme pomáhat se stavěním fondu. Otevřít knihovnu by chtěli od května.
- V roce 2021 byla rekonstruována knihovna v Kuřívodech. Zjistilo se, že celá budova se musí zbourat, protože ve zdech je azbest. Práce na stavbě nové budovy pokračují. Náhradní prostory se nenašly a knihovna je uzavřená.

• Jablonec nad Nisou:

- V úterý 11. února 2025 osobně navštívil obecní knihovnu v Kulturním domě v Loužnici hejtman Libereckého kraje Martin Půta. Hejtmana osobně přivítal starosta obce Marcel Tiler a místostarostka obce Jana Matěásková. Celá návštěva proběhla ve velmi milém a přátelském duchu.
- V únoru 2025 byla zahájena spolupráce regionálního oddělení s knihovnou v Jirkově u Železného Brodu, která je pobočkou MěK v Železném Brodě. Byl jim poskytnut soubor knih a metodická podpora. Otevřeno v knihovně je vždy v pondělí 2 hod. týdně.
- V lednu 2025 bylo uskutečněno první „Setkání u kávy a čaje“ v obecní knihovně v Držkově. Obec Držkov bude zajišťovat finanční podporu spolku. Setkání bude

probíhat vždy 1 x měsíčně. Tématem bude společenské, kulturní dění v obci a povídání nad knihou.

- Každoročně se všichni těší na Noc s Andersenem, nově bude tato akce probíhat také i v obecní knihovně Rádlo.
- V roce 2025 regionální oddělení plánuje připojovat další obecní knihovny do regionálního systému Koha.

- **Liberec:**

- 17. 2. 2025 otevření zrekonstruované městské knihovny v Hodkovicích n. M., na podzim zde domluvena porada profesionálních knihoven okresu Liberec
- Neprofesionální knihovny – pokračuje sběr dat a převody knihoven do ARL
- VF od nového roku rozšířený nákup o 3D knihy pro děti, dětské knihy s Albi tužkou, koupí se 1x divadlo Kamishibai + pohádky do něj

- **Semily:**

- **Plán revizí 2025:** Bozkov (zítra), proběhla rozsáhlá aktualizace v únoru; Benešov u Semil (aktualizaci provádí knihovnice sama, v knihovně probíhá rekonstrukce); aktualizace, revize a katalogizace fondu při zavedení AKS Tritius plánovaná v knihovnách, které požádaly o finanční podporu z VISK3 (obecní knihovny Stružinec, Martinice v Krkonoších a Roztoky u Jilemnice); na květen je plánovaná revize fondu pověřené knihovny v Semilech
- **Vesnice roku LK** – přihlášena obec Bozkov; námi aktualizovaná a zrevidovaná knihovna, předána prezentace Míši Staňkové „Jak připravit knihovnu...“, metodická doporučení písemně s revizním protokolem.
- **14.1. proběhla pracovní porada knihovníků semilského regionu v odpoledních hodinách** (14:30-18), zúčastnili se zástupci 14 knihoven; probrali jsme statistiku, plán rozvožů putovních souborů, nákup knih do obecních knihoven i VF; prezentovali jsme SKIP a výhody členství. Odborný příspěvek na téma Dotace, e-doklady, trendy knihovna – ukázka robotiky. Prostor pro dotazy: Co patří do vzdělávání knihovníků (také webináře, ale BOZP ne); návštěvníci knihovny – jsou také neregistrovaní uživatelé, evidujeme anonymní čtenáře (přijde si přečíst časopis; maminka s dětmi s jednou registrací, apod.); jak funguje půjčování e-audioknih nebo vzdálená registrace do knihovny; co je to komunitní role knihoven a na co nalákat návštěvníky, když knihy netáhnou.
- **Jednání se zřizovateli knihoven**, kde je potřeba nastavit koncepci: Výchová nad Jizerou (jsou v nových prostorách místní školy, nepravidelná otevírací doba; zapojení do Knížky pro prvňáčka); „spící knihovna“ Rakousy; na řadě jsou také Přepěře (aktivní knihovna v nevyhovujících prostorách, starý fond, plánované stěhování do nových prostor).

10) Různé

- Studijní cesta do Královéhradeckého kraje:
 - Studijní cesta metodiků a ředitelů pověřených knihoven do Knihovny Ústeckého kraje proběhla 24. října 2024, byla hodnocena pozitivně

- **Bylo domluveno, že obdobná cesta může proběhnout do Studijní a vědecké knihovny Královéhradeckého kraje, nejspíše na jaře 2026**
- E-learningový kurz Minimum obecního knihovníka v Libereckém kraji:
 - Kurz vznikl ve Zlínském kraji, je k dispozici i ostatním krajům
 - Cílová skupina jsou pracovníci obecních knihoven, je to plně e-learningový kurz, s časovou dotací 30 hodin
 - Kurz má 10 modulů – každý týden se spouští nový modul, s nutností vyplnit test, jeden běh trvá zhruba 3-4 měsíce
 - Limit počtu účastníků není, doporučuje se ideálně 20, ne více
 - Běhy kurzu budou probíhat pro všechny zrcadlené kurzy stejně, to znamená jaro a podzim
 - Zrcadlení bezplatně zajišťuje MZK
 - **Bylo domluveno, že si jarní běh kurzu od 7. 4. 2025 metodici mohou vyzkoušet, po absolvování bude domluveno další – jak kurz zpřístupnit, jak často, kdo bude vše administrovat**
 - Pro úspěšnou realizaci kurzu bude nutné zapojení koordinátora, krajská metodika na toto nemá časové kapacity, bude dále diskutováno
- Obsahy výměnných fondů:
 - Podle informace z Krajského úřadu, obsahy výměnných fondů mohou obsahovat i neknižní jednotky, např. divadlo Kamishibai a soubory k němu apod.
- AKS Tritius – sdílení dat knihoven v Libereckém kraji:
 - Knihovny, které jsou v Libereckém kraji zapojené samostatně v AKS Tritius, sdílí smluvně ustanovenou společnou bázi dat
 - Se sdílením mohou nastat problémy, pokud knihovny nedodržují pravidla společného sdílení bibliografických záznamů
 - **Společnost Tritius nabízí uspořádání semináře, kde se budou řešit pravidla spolupráce – M. Staňková navrhne metodikům možná data semináře (preferují se pátky), pak se předají do Tritia**
 - Jedná se o tyto knihovny:
 - Městská knihovna Frýdlant v Čechách
 - Městská knihovna Hejnice
 - Městská knihovna Hodkovice nad Mohelkou
 - Městská knihovna Hrádek nad Nisou
 - Městská knihovna Jablonné v Podještědí
 - Městská knihovna Jaroslava Havlíčka Jilemnice
 - Městská knihovna Nové Město pod Smrkem
 - Městská knihovna Raspenava
 - Městská knihovna Rychnov u Jablonce nad Nisou
 - Městská knihovna Tanvald
 - Obecní knihovna Loužnice
 - Podještědské muzeum a knihovna Český Dub

- Časopis Čtenář – nová podoba:
 - Od roku 2025 vychází časopis Čtenář v nové podobě, s periodicitou 6x ročně, s výraznými obsahovými i vizuálními změnami
 - Knihovnám je možné doporučit předplatné
 - Více zde: <https://casopisctenar.cz/>
- Výzva Operačního programu Jana Amose Komenského – OP JAK:
 - **Výzva OP JAK obecně:**
 - **Cíl výzvy** – Podpora občanského vzdělávání a výchovy k demokracii se zaměřením na kompetence pro fungování ve společnosti, mediální gramotnost, boj s dezinformacemi a udržitelný rozvoj.
 - **Financování** – Na projekty je vyčleněno **400 milionů Kč** z evropských fondů, s možností žádat o **5 až 15 milionů Kč** na jeden projekt.
 - **Cílová skupina** – Osoby **starší 15 let s ukončenou povinnou školní docházkou** a široká veřejnost.
 - **Termín podávání žádostí** – Od **16. 12. 2024 do 25. 8. 2025**.
 - Dokumenty výzvy - https://opjak.cz/vyzvy/vyzva-c-02_24_038-podpora-obcanskeho-vzdelavani-a-vychovy-k-demokracii/#dokumenty
 - Bližší informace - <https://opjak.cz/podpora-obcanskeho-vzdelavani-a-vychovy-k-demokracii/obcanske-vzdelavani-na-prvnim-miste-vyzva-op-jak-reaguje-na-spolecensky-vyvoj/>
 - **Výzva OP JAK v Libereckém kraji:**
 - Vzhledem k vysoké minimální částce se nabízí možnost podat společný projekt za Liberecký kraj – žadatelem by byla krajská knihovna.
 - Námět byl projednán s odborem kultury a bylo nezávazně přislíbeno, že za určitých podmínek by mohl kraj uhradit spoluúčast.
 - Pokud budeme projekt podávat, nutně potřebujeme vědět, zda se velké knihovny v kraji (pověřené knihovny, Turnov, případně další) připojí. – **k tomu prosíme o vyjádření do konce dubna. Zároveň prosíme o vytipování dalších knihoven ve vašich regionech, které by do projektu mohly vstoupit.**
 - Možný scénář: krajská knihovna bude žadatel a zaštití veškerou agendu
 - bude připraven balíček akcí, které budou postupně realizovány v zapojených knihovnách **NEBO** každá knihovna si navrhne své vlastní akce
 - žádost budeme muset připravovat společně, zejména co se týká akcí
 - Výzva obsahuje dvě povinně volitelné aktivity, z nichž si žadatel vybírá do žádosti o podporu právě jednu (buď Aktivitu 3, nebo Aktivitu 4):
 - Aktivita 3:
 - *Oblast A – Kompetence pro demokratickou kulturu – podpora participace občanů v demokratickém procesu – podaktivita: rozvoj občanské společnosti, volby, dobrovolnictví, zvyšování povědomí o fungování mezinárodních institucí aj.*

- *Oblast B – Výzvy a hrozby současného světa, reakce na ně, posilování odolnosti státu i jednotlivce – podaktivita: mediální gramotnost, prevence nežádoucích důsledků*
- Aktivita 4 – Udržitelný rozvoj
 - Pro naše potřeby se jako vhodná jeví Aktivita 3 – oblast B
 - Možné aktivity: konference, workshopy, přednášky, výstavy, filmové projekce, kampaně na sociálních sítích, únikové hry (vytvoření, zpracování metodiky), debaty a panelové diskuze aj.
- **Dotaz k tomu, zda rok poté, co byla nově nastavena pravidla rozdělení finančních prostředků na RF, dojde k analýze současného stavu a případnému přehodnocení – dotaz bude předán Krajskému úřadu**

Zapsala: M. Staňková 27. 3. 2025

Přílohy:

1. Prezentace Digitální gramotnost v knihovnách, 18. 3. 2025, autorka Kamila Plisková
2. Logo Knihovny Digital
3. Roční výkaz o knihovně za rok 2025 s vyznačenými změnami
4. Výzva z OP JAK Podpora občanského vzdělávání a výchovy k demokracii